

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์
ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ประกอบชุดฝึกทักษะ
ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน และผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรื่อง
ตามจินตนาการและสร้างสรรค์ประกอบชุดฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มี
ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2 เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรื่องตาม
จินตนาการและสร้างสรรค์ประกอบชุดฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.3 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

1.4 สรุปผลเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ประกอบชุดฝึกทักษะ

2. สรุปผล

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ประกอบชุดฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ ประสิทธิภาพ 85.18 / 84.04 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80 / 80

2.2 ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการ และสร้างสรรค์ประกอบชุดฝึกทักษะ เท่ากับ 0.7252

2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ โดยใช้การจัดกิจกรรมประกอบชุดฝึกทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ประกอบชุดฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

3. อภิปรายผล

ผลของการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ประกอบการใช้ชุดทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประเด็น น่าสนใจนำมาอภิปรายผลรายชื่อ ดังนี้

3.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบชุดฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) เท่ากับ 85.18 / 84.04 ตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ผ่านการสร้างอย่างมีขั้นตอนเป็นระบบ มีคุณภาพ โดยได้นำผลการ ตรวจสอบคุณภาพคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาปรับปรุงแก้ไขและประเมิน คุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญตามลำดับ เห็นได้จากคุณภาพโดยรวมของชุดฝึกทักษะการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการและสร้างสรรค์ทั้ง 5 ชุด อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.76, S = 0.42$) เพราะสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ หลักการเรียนรู้และหลักจิตวิทยาการสร้าง แบบฝึกทักษะ ลำดับเนื้อหาสาระขึ้นการฝึกเขียนจากง่ายไปหายาก รูปแบบการฝึกทักษะภาษา การเขียนแต่ละแบบเน้นการฝึกกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ให้สามารถเชื่อมโยงความรู้ความจำ ประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ใช้ในการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น สามารถเขียนและ

ประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ใช้ในการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น สามารถเขียนและวาดภาพถ่ายทอดความคิดหรือจินตนาการตามคำชี้แจงได้อย่างคล่องแคล่ว ยืดหยุ่น ริเริ่มและละเอียดลออ และคุณภาพโดยรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 18 แผน อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.77, S = 0.41$) เพราะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ได้ศึกษาธรรมชาติและแนวการจัดการของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เน้นการศึกษาสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐานที่ 2.1 ตัวชี้วัด ป.3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ (มฐ. ท 2.1 ป.3/5) และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยนำแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ หลักการเรียนรู้ หลักจิตวิทยาการควบคุมพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ หลักการเสริมแรงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และเลือกขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ตามรูปแบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550 : 1-40) จัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและเอื้อต่อการใช้ชุดฝึกทักษะ มีความสัมพันธ์ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แต่ละขั้นตอนการฝึกใช้เทคนิควิธีการเรียนการสอนหลากหลาย มีบรรยากาศการเรียนการสอนที่อำนวย ส่งเสริมกระตุ้นให้นักเรียนเกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานและการปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับขั้นของการฝึกทักษะ ทำให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จในการวัดและประเมินผล

ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบชุดฝึกทักษะจึงสามารถพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียนเฉลี่ยร้อยละ 85.18 และมีทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์หลังเรียน 84.04 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัทธรา ไชยพันธ์ (254 : 78) สุภานันต์ ชาทอง (2551 : 69-71) และนวลใย หงส์ผานแก้ว (2554 : 102 – 103) ที่พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชุดฝึกทักษะ เป็นเครื่องมือที่ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดเช่นกัน

3.2 ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการ และสร้างสรรค์ประกอบชุดฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางพัฒนาการการเรียนรู้เท่ากับ 0.7252 โดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากการทดสอบวัดทักษะในการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นผลมาจาก แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน ใช้รูปแบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ 6 ชั้น

(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2549 : 23-24) ในองค์ประกอบขึ้นกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งยึดหลักการเรียนการสอนเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จึงเป็นคู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ที่มีความถูกต้อง สัมพันธ์ สอดคล้อง ทั้งสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้และการใช้แบบฝึกทักษะแต่ละแบบ ทั้ง 5 ชุด และกิจกรรมแต่ละขั้นตอนคำนึงถึงหลักการและทฤษฎีการเรียนรู้ (ลำลี รักสุทธิ. 2553 : 34-36) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบตามขั้นตอนเน้นการฝึกปฏิบัติทักษะกระบวนการคิดด้วยเทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลาย ทั้งการให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านเกม เพลง ในชั้นสร้างความตระหนัก ขั้นระดมพลังความคิดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อน ครู ผู้ปกครอง ฝึกสร้างสรรค์ชิ้นงาน นำเสนอผลงาน และมีการวัดและประเมินผล จึงตอบสนองความต้องการและความสามารถ ด้านความคิดสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับวัย เช่น ความคิด คล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออของนักเรียนแต่ละบุคคล เป็นต้น ทำให้มีความก้าวหน้าทางการเรียนสูงขึ้น

3.3 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาทักษะในการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากชุดฝึกทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2549 : 23-24) มีสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และการใช้แบบฝึกทักษะแต่ละแบบ ทั้ง 5 ชุด ทำให้นักเรียนมีคะแนนรวมระหว่างเรียน และคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนวลใจ หงส์ผาแก้ว (2554 : 102 – 103) การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกกลาง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวนนักเรียน 15 คน พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.44/81.73 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และดัชนีประสิทธิผลของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีค่าเท่ากับ 0.5774 คิดเป็นร้อยละ 57.72 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับผลการวิจัยสุภานันต์ ซาทอง (2551 : 69-71) ได้ทำการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อศึกษาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอน โดยใช้

ชุดฝึกความคิดแบบบอเนกนัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น(มอดินแดง) จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 37 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย ผลการวิจัยศึกษาที่ใช้เครื่องมือวิจัยได้แก่ ชุดฝึกความคิดแบบบอเนกนัย และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 6 หน่วย และวิเคราะห์คะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้ชุดฝึกความคิดแบบบอเนกนัย ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ลักษณะของหน่วย จำพวกหรือกลุ่ม ความสัมพันธ์ ระบบ การแปลงรูป การประยุกต์ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองโดยรวมร้อยละ 69.86 และมีคะแนนค่าเฉลี่ยหลังการทดลองโดยรวมร้อยละ 115.70 มีผลการเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้ชุดฝึกความคิดแบบบอเนกนัย ทั้ง 6 หน่วย พบว่า มีคะแนน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยของของชูศรี พิทักษ์ (2553 : 95-96) พบว่า การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ชุดฝึกความคิดแบบบอเนกนัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหลักด่านวิทยา อำเภอยางตลาด สำนักงานการศึกษา กาลสินธุ์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกความคิดแบบบอเนกนัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการเขียนสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ประกอบชุดฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 3 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ข้อ 4 แบบฝึกทักษะมีจำนวนแบบที่หลากหลาย ($\bar{x} = 4.92, S = 0.28$) ข้อ 10 กิจกรรมการเรียนรู้ประกอบชุดฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนเขียนเรื่องตามความคิดได้ ($\bar{x} = 4.92, S = 0.28$) และ ข้อ 15 นักเรียนชอบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะนี้ ($\bar{x} = 4.92, S = 0.28$) และรองลงไปตามลำดับ คือ ข้อ 6 แบบฝึกทักษะเรียงลำดับจากแบบง่ายไปหายาก ($\bar{x} = 4.85, 0.38$) ทั้งนี้เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ประกอบชุดฝึกทักษะ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องเหมาะสม เอื้อต่อการใช้ชุดฝึกทักษะ ใช้กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ 6 ขั้นตอน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2549 : 23-24) ตามลำดับ โดยใช้เทคนิคกระตุ้นเร้า เรียกร้องความสนใจ ด้วย เกม เพลง นิทาน ลีลา ท่าทางต่าง ๆ ในชั้นสร้างความตระหนัก ครูอำนวยความสะดวก

สะดวกให้คำปรึกษา เสริมแรง กระตุ้นในชั้นระดมพลังความคิดจนเกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนนำเสนอผลงานทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในชั้นวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เน้นให้นักเรียนรู้จักประเมินผลงานตนเองและผู้อื่น ฝึกการยอมรับและแก้ไขผลงานตามคำแนะนำ และในชั้นตอนสุดท้ายเป็นชั้นเผยแพร่ผลงาน ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสและกระตุ้นเร้าให้นักเรียนทุกคน ทุกกลุ่มเผยแพร่ผลงานรูปแบบต่าง ๆ เช่น จัดนิทรรศการที่ป้ายแสดงผลงานนักเรียน หน้าชั้น หน้าเสาธง หรือจัดทำเป็นรูปเล่มแสดงผลงานนักเรียนในโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น

4. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

4.1 ชุดฝึกทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ เป็นชุดฝึกทักษะที่เหมาะสมกับนักเรียนปกติ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนควรเอาใจใส่ในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน จึงจะให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถส่งเสริมจินตนาการและให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

4.2 การนำชุดฝึกทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ไปใช้เป็นสื่อ นวัตกรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ ควรให้ความสนใจในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะกับบริบทของตนเอง ทั้งในด้านการบริหารจัดการการศึกษา และบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4.3 ครูผู้สอนต้องเข้าใจบทบาทของตนเองตามรูปแบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การเตรียมความพร้อมของนักเรียนให้มีความรู้ ความจำเกี่ยวกับคำต่าง ๆ ความสามารถด้านหลักการเขียนจะส่งเสริมการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยการพัฒนาชุดฝึกทักษะ ในลักษณะสื่ออิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย เพื่อให้มีทั้งภาพและเสียง โดยจัดทำเป็นแผ่นซีดีรอม เพื่อฝึกทักษะการคิด ความสามารถ ถ่ายทอดความคิดและได้ทราบความก้าวหน้าด้านความคิดสร้างสรรค์ได้จับใจ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการวิจัยเรื่องการสร้างชุดฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อแก้ไขปัญหาการเขียนเรื่องตามจินตนาการในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ทุกชั้น มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามสาระ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ความยากง่ายตามวัยและพัฒนาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานด้านผู้เรียนด้านการเขียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY